

Abstrakt

Cílem této práce bylo čtenáři objasnit doktrínu prolomení korporačního závoje, zejména její podstatu, důvody vzniku, vývoj v průběhu dvacátého století a její promítnutí do českého právního řádu se zaměřením nejen na právní, ale i ekonomické aspekty této doktríny.

První kapitola se věnuje teoretické koncepci chápání korporace a její subjektivity. Majetek korporace je oddělen od majetku společníků právě oním pomyslným korporačním závojem. Soudní praxe postupně vytvořila doktrínu prolomení korporačního závoje, která slouží jako korektiv principu oddělení majetkových hodnot korporace a jejích společníků v případech, kdy by trvání zákonné úpravě vedlo ke zjevně nespravedlivým závěrům a umožňuje tak věřitelům ve výjimečných případech dosáhnout na majetek společníků.

Druhá kapitola se věnuje vývoji doktríny prolomení korporačního závoje, zejména případům, kdy a za jakých podmínek soudy k jejímu použití přistoupily. Obsahuje analýzu jednotlivých případů i různých přístupů k nim; a to od přístupů převážně intuitivních až po ty, kde se jejich představitelé snaží formulovat konkrétní pravidla.

Třetí kapitola shrnuje současné hlavní přístupy k prolomení subjektivity právnických osob, s důrazem na ekonomické aspekty této doktríny. Klíčová otázka, na níž se zákonodárci, právní teoretici i soudci snaží najít odpověď, zní: „jak správně rozložit riziko mezi věřitele a společníky?“

Závěrečná kapitola se věnuje promítnutí doktríny prolomení korporačního závoje do českého právního řádu. Zatímco common law vytvořilo soudcovskou doktrínu prolomení korporačního závoje, která představuje výjimku z principu majetkové samostatnosti korporace jako právnické osoby, český právní řád zakotvil zákonný institut ovlivnění a povinnost lojality. Samotná aplikace těchto ustanovení v konkrétních případech je však ponechána na právní teorii a praxi za pomoci obecných ustanovení soukromého práva, čímž se materiálně blíží, či dokonce rovná, použití doktríny prolomení korporačního závoje. Pro určení, zda materiálně došlo k ovlivnění, a tedy i poškození věřitelů, slouží zejména ekonomické a účetní ukazatele tzv. testy insolvence, které byly do českého právního řádu zavedeny právě za účelem ochrany společníků a investorů.